

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

Celní politika

1VF518 Daňová politika

Ing. Stanislav Klazar Ph.D.

Vypracoval:

Jakub Hovorka (xhovj08)

OBSAH

Úvod	3
1 Clo - základní pojmy a historie.....	4
1.1 Základní pojmy v celní problematice.....	4
1.2 Vývoj cla a celnictví na historickém území současné České republiky.....	6
2 Celní režimy	9
2.1 Propuštění zboží do celního režimu.....	9
2.2 Propuštění do volného oběhu	9
2.3 Zvláštní režimy.....	10
2.3.1 Společná pravidla pro zvláštní režimy.....	10
2.3.2 Tranzit	11
2.3.3 Uskladnění.....	11
2.3.4 Zvláštní použití.....	12
2.3.5 Zušlechťení	13
2.4 Vývoz	14
Závěr	16
Použitá literatura.....	17

ÚVOD

Už dávno nespotebovává naše země jen to, co si sama vyrobí. Od starověku se k nám dováží různé druhy zboží z jiných zemí. Jak ale zajistit, aby i naše domácí zboží bylo chráněno před konkurencí z ciziny? Jak se na tom ještě obohatit? Odpovědí na tyto otázky bylo a je clo. Panovník (nebo vláda) dostane peníze za to, že jiná země může u nás prodávat své výrobky. V této seminární práci se podívám, jak dnes funguje clo i přes mnohá omezení ze strany EU.

Cílem mé práce je seznámit čtenáře s problematikou cla a celní politiky České republiky. Práce je rozdělena do dvou logických částí.

V první kapitole se podívám na základní pojmy, které se týkají cla a celního řízení, a shrnu historii celnictví na území dnešní České republiky.

V druhé části rozdělím do skupin a rozeberu jednotlivé celní režimy, takže řeč bude o dovozu, zušlechťování (aktivním i pasivním) a vývozu za hranice Evropské unie.

1 CLO - ZÁKLADNÍ POJMY A HISTORIE

1.1 ZÁKLADNÍ POJMY V CELNÍ PROBLEMATICE

Celní problematika je velmi specializované odvětví a proto se neobejde bez přesných pojmů a termínů. Mnohé z nich jsou definovány v úvodní části celních předpisů. Jedná se zejména o celní kodex, kde jsou specializované pojmy uvedeny v článku č. 4. Některé základní pojmy upravuje i česká právní norma, zákon č. 185/2004 Sb., o celní správě České republiky.

Celně schválené určení zboží – propuštění zboží do celního režimu, umístění zboží do svobodného pásma nebo svobodného skladu, zpětný vývoz zboží z celního území společenství, zničení zboží, přenechání zboží ve prospěch zboží.

Celní dluh – povinnost osoby zaplatit souhrn dovozních a vývozních cel, která jsou uplatňována pro určité zboží dle platných předpisů.

Celní dohled – činnost celních orgánů, jíž se zajišťuje dodržování celních předpisů a případně i dalších právních předpisů.

Celní formality – požadavek stanovený celními předpisy či uložený celním orgánem držiteli zboží v souvislosti s celní kontrolou.

Celní kontrola – provádění zvláštních úkonů celními orgány s cílem zjistit řádné používání celních předpisů upravujících vstup, výstup, tranzit, přepravu a zvláštní použití zboží přemísťovaného mezi celním územím Společenství a třetími zeměmi a přítomnost zboží, které není zbožím Společenství. Tyto úkony mohou zahrnovat prohlídku zboží, ověřování údajů a dokladů, kontrolu účetních dokladů a jiných záznamů, kontrolu dopravních prostředků, kontrolu zavazadel a jiného zboží převáženého osobami a provádění úředních šetření a jiných podobných úkonů.

Celní nomenklatura – celní kód, který je přiřazován dle stanovených pravidel zboží podle Kombinované nomenklatury Společenství. Tento kód je osmimístný.

Celní orgány – orgány celní správy příslušné k uplatňování celních předpisů nebo jiné orgány oficiálně zmocněné k uplatňování celních předpisů.

Celní prohlášení – úkon, jímž osoba projevuje předepsanou formou vůli, aby zboží vstoupilo do určitého režimu.

Celní předpisy – právní předpisy Společenství, právní předpisy členských států společenství, jejichž prováděním jsou celní orgány pověřeny.

Celní režim – celní zákon umožňuje přiznání jednoho z následujících režimů: volný oběh, transit, uskladnění v celním skladu, aktivní zušlechťovací styk, přepracování pod celním dohledem, dočasné použití, pasivní zušlechťovací styk, vývoz. Více o těchto režimech bude ve druhé kapitole.

Celní sklad – prostory nebo jiná místa, která jsou schválena celními orgány a jsou pod jejich dohledem. Celní sklady mohou být buď veřejné, které jsou přístupné jakékoliv osobě, nebo soukromé, jež může využívat pouze držitel oprávnění k celnímu skladování.

Celní úřad – úřad, kde lze splnit formality stanovené celními předpisy.

Celnictví – plnění úkolů celními orgány podle celních předpisů a podle dalších předpisů, které se vztahují na celní orgány při správě poplatků, daní a cel.

Clo dovozní – clo a poplatky s rovnocenným účinkem vybrané při dovozu zboží, případně dovozní poplatky zavedení v rámci společné zemědělské politiky nebo v rámci zvláštních úprav platných pro některé druhy zboží vzniklé zpracováním zemědělských produktů.

Clo vývozní - clo a poplatky s rovnocenným účinkem vybrané při vývozu zboží, případně vývozní poplatky zavedení v rámci společné zemědělské politiky nebo v rámci zvláštních úprav platných pro některé druhy zboží vzniklé zpracováním zemědělských produktů.

Deklarant – osoba, která činí celní prohlášení vlastním jménem, anebo osoba, jejímž jménem je celní prohlášení činěno.

Dlužník – osoba, která má povinnost zaplatit celní dluh.

Držitel zboží – osoba, jež je vlastníkem zboží nebo má právo se zbožím nakládat nebo má nad zbožím fyzickou kontrolu.

Osoba – v rámci celních předpisů se osobou rozumí fyzická osoba, právnická osoba, sdružené osob bez právní subjektivity, které mohou činit právní úkony.

Propuštění zboží – úkon, kterým celní orgány umožňují nakládat se zbožím za podmínek celního režimu, do něž je propuštěno.

Předložení zboží k celnímu řízení – oznámení celním orgánům učiněné stanoveným způsobem, že zboží bylo připraveno na celní úřad nebo jiné místo určené nebo schválené celními orgány.

Status – postavení zboží dle celních předpisů vyjadřující, že se jedná o zboží Společenství, nebo o zboží, jež není zbožím Společenství.

Zboží – z hlediska celních předpisů jsou zbožím veškeré hmotné věci movité a elektrická energie uvedená v Kombinované nomenklatuře ES.

1.2 VÝVOJ CLA A CELNICTVÍ NA HISTORICKÉM ÚZEMÍ SOUČASNÉ ČESKÉ REPUBLIKY

Zmínky o celnictví, clu a celnících jsou velmi staré. V historii se dochovalo nemálo důkazů o existenci cla. Dokonce i v Bibli se dočteme o apoštolu sv. Matoušovi jako o celníkovi. V dávné minulosti nebylo jednoznačné vymezení cla a v mnohých případech se clo překrývalo s mýtem. Původně byl výběr cla a mýta výhradně v rukou panovníka, později ponechal panovník tyto výsady církevním a světským hodnostářům, šlechticům, klášterům a městům jako dar či odměnu.

Historické území dnešní České republiky bylo v dobách minulých místem mnoha obchodních cest a stezek, jejich propojení dokazuje rozvinutou obchodní činnost s mnoha sousedními i vzdálenými zeměmi a trhy. Vzkvétajícímu obchodu v srdci Evropy odpovídalo i celnictví, o kterém se zachovaly

významné dokumenty. Nejstarším celním řádem upravující cla pro obchod s Velkomoravskou říší byl Raffeltettenský statut z počátku 10. století. Se vznikem nových měst ve 13. století nastal i nárůst počtu měst, která se těšila právu povinného skladu –ungeltu, které bylo spojeno s výběrem cla z tohoto zboží. Obchodník pouze procházející či projíždějící musel stejně zboží v povinném skladu složit a nabídnout ho k prodeji a tím pádem i zaplatit clo. Množství cel a ungelů způsobilo, že obchod se stával méně výhodným a často i prodělečným. Obchodníci se začali našemu území raději vyhýbat, což se negativně projevilo na výši příjmů do státní pokladny.

K celkové reorganizaci cla došlo až za vlády Ferdinanda I. Habsburského za účelem zlepšení situace státní pokladny. Vytvořil v Čechách síť celních stanic a zavedl clo i z vyváženého zboží, tedy vývozní clo, a to Celním mandátem Ferdinanda I roku 1558. Úspěšné budování celního systému bylo narušeno během Třicetileté války, proto po jejím skončení došlo ke zcela novému uspořádání výběru cel. České země byly rozděleny na celní obvody s přesným personálním obsazením, řízené Českou komorou, zároveň byla zavedena přísná hierarchie celních stanic. Výši cla stanovovaly celní úřady, plat celních úředníků závisel na výši vybraného cla. Počet celních stanic, úředníků a následně i celních kontrol byl velmi vysoký, tudíž se paradoxně nedostavil očekávaný výsledek rychlé obnovy.

Na přelomu 17. a 18. století zasáhl České země nový proud nazývaný merkantilismus, který je úzce spjat se vznikem manufakturní výroby. Vyplnutím doby bylo zavedení nového ochrannářského celního řádu s vysokými cly na dovoz cizího zboží, které bylo možno vyrobit v Čechách. Nastolená ochrannářská opatření vyvolala místo rozvoje vnitřního trhu nespokojenost v okolních státech, které v krajních případech následoval ozbrojený konflikt, hospodářská blokáda, podloudnictví a pašování zboží.

Teprve až osvícenství, zrušení nevolnictví, toleranční patent a subvenční politika pro tuzemské výrobce vytvořila vhodné podmínky pro přerod manufaktur do průmyslové výroby. Tomuto trendu odpovídal i vývoj celních předpisů. Došlo k vytvoření finanční stráže a postupně se vyvinula vnitřní organizace celních úřadů, finančních inspektorátů, finančních ředitelství, to celé pod vedením ministerstva financí. Tato vnitřní organizace s určitou obměnou zejména v počtech vydržela až do rozpadu Rakouska-Uherska a byla převzata i do nově vznikajícího samostatného Československa. Československá republika převzala v první fázi své existence celý právní řád a správní systém z bývalého Rakouska-Uherska dle zákona Národního výboru č. 44 ze dne 28. 1. 1919. Postupně dochází ke změnám dle aktuálních potřeb.

K úplnému návratu významu celní správa v Československu dochází v roce 1989 sametovou revolucí. Clu, celnictví a celní správě se zpět vrací původní funkce regulační, ochranná a kontrolní v plném

rozsahu. Po otevření hranic v roce 1989 a ještě více po rozdělení Československa 1. 1. 1993 se v České republice zřizují nové hraniční přechody, celní úřady a navyšuje se počet pracovníků celní správy.

Česká republika se integruje do dění nejen ve střední Evropě. V roce 1993 ČR uzavírá smlouvu o vytvoření celní unie se Slovenskem. Do obchodních vztahů České republiky a členských států Evropské unie jsou uvedeny prvky zvýhodňující vzájemný obchod. Dochází k postupnému preferenčnímu snižování celních sazeb pro obchod mezi ČR a EU, které končí úplnou bezcelní výměnou zboží. Česká republika vstupuje do EU dne 1. 5. 2004 a jako členský stát přebírá práva i povinnosti spojená s obchodem.

2 CELNÍ REŽIMY

Celní kodex tyto režimy optimalizuje a přizpůsobuje moderním pravidlům, na základě kterých se celní prohlášení podávají a zpracovávají zpravidla elektronickou cestou. Osm celních režimů, tj. propuštění do volného oběhu, tranzit, uskladňování v celním skladu, aktivní zušlechťovací styk, přepracování pod celním dohledem, dočasné použití, pasivní zušlechťovací styk a vývoz, se rozděluje do tří základních skupin celních režimů - propuštění do volného oběhu, zvláštní režimy a vývoz.

2.1 PROPUŠTĚNÍ ZBOŽÍ DO CELNÍHO REŽIMU

Nezbytným předpokladem k tomu, aby mohlo být zboží propuštěno do některého z celních režimů, je povinnost jej uvést v celním prohlášení příslušném pro daný celní režim (s výjimkou režimu svobodného pásma). Celní prohlášení musí obsahovat veškeré nezbytné náležitosti pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrhováno.

Pokud bylo zboží, na které se vztahuje celní prohlášení splňující veškeré náležitosti, předloženo celnímu úřadu, nebo pokud lze uspokojivě prokázat, že bude k dispozici pro celní kontrolu, přijmou celní orgány celní prohlášení okamžitě. Na žádost deklaranta lze za určitých podmínek umožnit také změnu či zrušení platnosti již přijatého celního prohlášení. Celní orgány mohou při ověřování správnosti údajů uvedených v přijatém celním prohlášení kontrolovat toto prohlášení a všechny podklady, požadovat předložení dalších dokladů, kontrolovat zboží a provádět odběr vzorků tohoto zboží za účelem analýzy nebo důkladné kontroly.

V případě, že jsou splněny podmínky stanovené pro propuštění zboží do navrhovaného celního režimu a pokud nejsou na toto zboží uvalena žádná obchodně-politická opatření zamezující takové propuštění, propustí celní orgány zboží okamžitě, jakmile ověří uvedené údaje v celním prohlášení, nebo ihned poté, kdy bylo celní prohlášení přijato bez ověřování. Další podmínkou k propuštění zboží je zaplacení dovozního nebo vývozního cla odpovídajícího celnímu dluhu nebo poskytnutí jistoty k zajištění tohoto dluhu, pokud takový celní dluh propuštěním zboží do navrhovaného celního režimu vznikne.

2.2 PROPUŠTĚNÍ DO VOLNÉHO OBĚHU

Základním celním režimem je propuštění do volného oběhu bez ohledu na předpis, který je právě účinný. Tento režim není v celním kodexu specifikován nikterak podrobně. Hlavní změnou propuštění do volného oběhu získává zboží, které není zbožím Společenství, celní status zboží Společenství. To ovšem nemá vliv na původ zboží, který i po získání statusu zboží Společenství zůstává nezměněn.

Okamžikem přijetí celního prohlášení s návrhem na propuštění zboží, které není zbožím Společenství a které podléhá dovoznímu clu, do celního režimu propuštění do volného oběhu vzniká celní dluh při dovozu. Dlužníkem je v tomto případě deklarant a v případě nepřímého zastoupení též osoba, jejímž jménem bylo celní prohlášení učiněno.

2.3 ZVLÁŠTNÍ REŽIMY

Kategorii zvláštních režimů zavádí do celního práva modernizovaný celní kodex. Zároveň tím nahrazuje dvě skupiny celních režimů: celní režimy s podmíněným osvobozením od cla a celní režimy s ekonomickým (hospodářským) účinkem.

Zvláštním režimem se rozumí některý z těchto celních režimů:

- a) tranzit, zahrnující vnější tranzit a vnitřní tranzit
- b) uskladnění, zahrnující dočasné uskladnění, uskladnění v celním skladu a svobodná pásma
- c) zvláštní použití, zahrnující dočasné použití a konečné použití
- d) zušlechtění, zahrnující aktivní a pasivní zušlechtovací styk

Z tohoto výčtu je při porovnání s předchozími právními normami patrné, že se zcela ruší celní režim přepracování pod celním dohledem, jenž se sloučil s režimem aktivního zušlechtovacího styku. Zároveň bylo upuštěno od režimu aktivního zušlechtovacího styku v systému navracení.

Naopak mezi celní režimy je nově zahrnut režim svobodného pásma. Umístění zboží do svobodného je jedno z celně schválených určení společně s umístěním zboží do svobodného (celního) skladu.

2.3.1 SPOLEČNÁ PRAVIDLA PRO ZVLÁŠTNÍ REŽIMY

Celní kodex obsahuje tzv. společná ustanovení pro více režimů (zde pro celní režimy s podmíněným osvobozením od cla a celní režimy s hospodářským účinkem), kde jsou základní pravidla platná pro všechny zvláštní režimy uvedena na jednom místě. Zahrnuje jednotnou úpravu povolení zvláštních režimů vydaných celními orgány, povinnosti vést záznamy o zboží, vyřízení režimu a mimo jiné také ustanovení o rovnocenném zboží.

K tomu, aby mohla osoba použít jednu z kategorií zvláštních režimů zvláštní použití nebo zušlechtění, případně též k provozování zařízení pro dočasné uskladnění nebo uskladnění v celním skladu, je třeba, aby jí bylo celními orgány uděleno povolení. To obsahuje podmínky, za nichž se uděluje.

Celní kodex dále stanovuje, kterým osobám je možné takové povolení udělit, jaké další podmínky musí být k jeho udělení splněny (především jde o dodržení zásady hospodárnosti a o ochranu zájmů výrobců Společenství), a také informační povinnost držitele povolení vůči celním orgánům.

2.3.2 TRANZIT

Tranzit je jednou z kategorií zvláštních režimů, která zahrnuje vnější tranzit a vnitřní tranzit. První jmenovaný, celní režim vnějšího tranzitu, jenž v celní praxi zdatelně převažuje, umožňuje přepravu zboží, které není zbožím Společenství, mezi dvěma místy na celním území Společenství, aniž by toto zboží podléhalo dovozním clům, jiným poplatkům stanoveným dalšími příslušnými platnými předpisy a obchodně-politickým opatřením, pokud tato opatření nezakazují vstup zboží na celní území Společenství nebo jeho výstup z tohoto území. Naopak dnes již spíše marginální celní režim vnitřního tranzitu za stanovených podmínek umožňuje přepravu zboží Společenství mezi dvěma místy na celním území Společenství a přes jiné území mimo toto území beze změny jeho celního statusu.

2.3.3 USKLADNĚNÍ

Kapitola celního kodexu o uskladnění se dále člení na čtyři oddíly - společná ustanovení, dočasné uskladnění, uskladnění v celním skladu a svobodná pásma. Jak již název napovídá, jsou v prvním oddíle stanoveny podmínky platné pro všechny tři celní režimy z této kategorie. Náleží sem základní ustanovení, které stanoví, jaké zboží a za jakých podmínek je možné propustit do jednoho z celních režimů této kategorie. Především se jedná o zboží, které není zbožím Společenství, a zároveň, přestože se de facto nachází na celním území Společenství, nepodléhá dovoznímu clu, jiným poplatkům ani obchodněpolitickým opatřením. Následně jsou stanoveny povinnosti pro držitele režimu a držitele povolení a také délka trvání režimu, která je sice obecně neomezená, ale v některých konkrétních případech může být stanovena celními orgány.

Dočasné uskladnění

Zboží je do tohoto režimu propuštěno na základě právní fikce, která nastává *není-li zboží ... navrženo do jiného režimu, má se za to, že ho jeho držitel v okamžiku předložení celnímu úřadu navrhl k propuštění do režimu dočasného uskladnění...*, nebo *není-li zboží neprodleně propuštěno do celního režimu ... považuje se ... za zboží, které bylo propuštěno do režimu dočasného uskladnění...* Z toho vyplývá, že propuštění zboží do tohoto režimu není výsledkem konkrétního konání deklaranta na základě

jeho svobodného projevu vůle, ale naopak důsledkem jeho nekonání, nebo-li nenavržení předmětného zboží v celním prohlášení do jiného celního režimu. Tím je tento režim jedinečný.

K propuštění zboží do režimu dočasného uskladnění musí však být splněny i další podmínky, především se musí jednat o zboží, jež není zbožím Společenství, které je dopraveno na celní území Společenství jinak než přímo do svobodného pásma, nebo které je ze svobodného pásma dopraveno do jiné části celního území Společenství, nebo pro které byl ukončen režim vnějšího tranzitu.

Uskladnění v celním skladu

V pořadí druhým režimem z této kategorie zvláštních režimů je uskladnění v celním skladu. Tento režim umožňuje skladovat zboží, které není zbožím Společenství, v tzv. celních skladech. Tímto označením se rozumí prostory nebo jiná místa, která jsou schválena celními orgány a jsou pod jejich dohledem. Celní sklady mohou být buď veřejné, které jsou přístupné jakékoliv osobě, nebo soukromé, jež může využívat pouze držitel oprávnění k celnímu skladování.

Svobodná pásma

Posledním režimem z kategorie zvláštních režimů uskladnění je režim svobodného pásma. Jedná se o nový a zároveň zcela specifický celní režim, který umožňuje, aby na zboží do něj propuštěné bylo nahlíženo jako na zboží, které se nachází mimo celní území Společenství, ačkoliv tomu tak ve skutečnosti není. Zboží se stále nachází na určité části celního území Společenství, které je ale ohrazené a jeho obvod a místa vstupu a výstupu podléhají celnímu dohledu. Důvodem k propuštění zboží do tohoto režimu je pro deklaranta výhodnější postup celních orgánů zejména ve vztahu k uplatňování cla a jiných poplatků nebo obchodněpolitických opatření.

2.3.4 ZVLÁŠTNÍ POUŽITÍ

Kategorie zvláštních režimů zvláštní použití obsahuje dva celní režimy - dočasné použití a konečné použití.

Dočasné použití

Tento celní režim *umožňuje, aby zboží, které není zbožím Společenství a které má být zpětně vyvezeno, bylo na celním území Společenství používáno s úplným nebo částečným osvobozením od dovozního cla a aniž by se na ně vztahovaly jiné poplatky stanovené dalšími příslušnými platnými předpisy nebo obchodněpolitická opatření, pokud tato opatření nezakazují vstup zboží na celní území Společenství*

nebo jeho výstup z tohoto území. K použití režimu dočasného použití musí být dále splněny podmínky uvedené v následujícím odstavci.

Maximální lhůta, po kterou zboží může setrvat v tomto celním režimu, zůstává nezměněna v délce 24 měsíců. Je však možnost, aby celní orgány tuto lhůtu v odůvodněných případech přiměřeně prodloužily. Avšak v případě, že se jedná o zboží, které bylo propuštěno do režimu dočasného použití s částečným osvobozením od dovozního cla (tedy nikoliv s úplným osvobozením), by měla opodstatnění maximální lhůta 33 měsíců, jelikož výše dovozního cla činí za každý byť jen započatý měsíc 3 % z částky dovozního cla, které by bylo splatné, pokud by toto zboží bylo v okamžiku propuštění do režimu dočasného použití propuštěno do volného oběhu.

Konečné použití

Donedávna šlo o zvláštní formu režimu propuštění do volného oběhu, ale nyní je konečné použití bráno jako samostatný režim, který *umožňuje, aby bylo zboží z důvodu svého zvláštního použití propuštěno do volného oběhu s osvobozením od cla nebo se sníženou sazbou cla. Zboží zůstává pod celním dohledem.*

Důležité je v této definici celního režimu zejména slovní spojení „z důvodu svého zvláštního použití“. Zvláštním použitím se rozumí konečné použití zboží ke zvláštním účelům, jež umožňuje uplatňovat na takové zboží sníženou celní sazbu nebo jej zcela od cla osvobodit, a to za podmínky, že zboží bude pod celním dohledem.

2.3.5 ZUŠLECHTĚNÍ

Zatímco v předešlých dvou kategoriích zvláštních režimů, tj. uskladnění a zvláštní použití, se nacházely celní režimy, které se dají nazvat z pohledu celního práva jako zcela nové, ve čtvrté a poslední kategorii této skupiny označené jako zušlechťování tomu tak není. Dva celní režimy, ze kterých se skládá, jsou v celní praxi již řadu let známé a užívané. Konkrétně na našem území již od nabytí účinnosti celního zákona dne 1. ledna 1993. Jedná se o celní režimy aktivní zušlechťovací styk a pasivní zušlechťovací styk.

Aktivní zušlechťovací styk

Celní režim aktivního zušlechťovacího styku umožňuje, aby bylo na celní území Společenství dovezeno zboží, které není zbožím Společenství, aniž by podléhalo clu a obchodněpolitickým opatřením, a bylo zde podrobena zušlechťovacím operacím a poté znovu vyvezeno mimo celní území Společenství v

podobě zušlechtěných výrobků. Důležitý je zejména pojem zušlechťovací operace, kterým se rozumí *opracování zboží, včetně jeho montáže, sestavení nebo přizpůsobení jinému zboží, zpracování zboží, zničení zboží, oprava zboží, včetně jeho obnovy a seřízení a použití tzv. příslušenství pro výrobu*. Na rozdíl od předchozího právního předpisu tak mezi zušlechťovacími operacemi přibylo zničení zboží.

Pro tento celní režim jsou možné dvě varianty: aktivní zušlechťovací styk v podmíněném systému a aktivní zušlechťovací styk v systému navracení.

Pasivní zušlechťovací styk

Jak již název režimu napovídá, jedná se o obdobu aktivního zušlechťovacího styku s tím rozdílem, že zušlechťovací operace se provádějí mimo celní území Společenství, a to na zboží Společenství, které je poté ve formě zušlechtěného produktu propuštěno do volného oběhu s úplným nebo částečným osvobozením od dovozního cla.

Je to, jak v případě bezúplatné opravy zboží, jež odůvodňuje nárok na úplné osvobození od dovozního cla, tak i v případě systému prosté výměny, která umožňuje, aby dovezený produkt za stanovených podmínek nahradil zušlechtěný výrobek. Systém prosté výměny se použije například tehdy, pokud je zboží propuštěno do režimu pasivního zušlechťovacího styku v rámci záruční opravy a poté dojde ke zjištění, že se jedná o neodstranitelnou vadu. V tomto případě je na celní území Společenství dovezeno jiné zboží, tzv. náhradní produkt, který ale musí mít stejný osmimístný kód nomenklatury, stejnou obchodní jakost a stejné obchodní charakteristiky jako původní vadné zboží. Vzniká tak u něj nárok na úplné osvobození od dovozního cla, přestože nejde o identické zboží, které bylo do režimu propuštěno.

Náhradní produkty lze dovézt za stanovených podmínek a na žádost dotyčné osoby ještě před vývozem vadného zboží. Lhůta k vývozu vadného zboží je v délce dvou měsíců ode dne, kdy celní orgány přijmou celní prohlášení s návrhem na propuštění náhradních produktů do volného oběhu.

2.4 VÝVOZ

Vývoz je posledním celním režimem a propustí se do něj zboží, jež má trvale opustit celní území Společenství. Vztahuje se na zboží, které má celní status zboží Společenství. Uskutečněným vývozem tento status ztrácí.

Vývozní politika Společenství je založena na principu neomezeného vývozu, ale v určitých případech stanovuje i podmínky pro omezení vývozu. Vývoz může být v rámci ochranných opatření omezen do určitých států nebo jen z některých regionů Společenství. Zvláštnímu režimu podléhá obchod s předměty kulturní hodnoty, s nebezpečnými chemikáliemi, s kontaminovanými potravinami a krmivy a v poslední době zvláště sledovaným zbožím dvojího použití. Liberalizace vývozu se dále nevztahuje na výrobky, jejichž vývoz je omezen v důsledku opatření Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (embarga) a na zemědělské výrobky spadající do Společné zemědělské politiky.

Ke změnám dochází u tzv. zpětného vývozu. Zboží, které není zbožím Společenství a které má opustit území Společenství, podléhá oznámení o zpětném vývozu. Zpětný vývoz již není celním režimem, ale i přesto ho uvádím na tomto místě proto, abych poukázal na rozdíl mezi ním a celním režimem vývozu.

ZÁVĚR

Celní politika České republiky je značně omezena smlouvami a dohodami Evropské unie. Přesto, nebo možná právě proto, je clo celkem složité odvětví s mnoha nejasnostmi.

V této seminární práci jsem si dal za cíl seznámit čtenáře s touto problematikou s největším důrazem na celní režimy. Zjistil jsem, že pokud dovážím zboží nastálo, musím zaplatit celé clo. Jsou ale možnosti, kdy jen dovezu zboží, abych ho vylepšil a poslal zpět do třetí země, tato praxe je nazývána aktivní zušlechťovací styk. Nebo opačně je možnost vyvézt zboží mimo EU a nechat ho tam pasivně zušlechtit. Dokonce je možné i využít dočasně výrobek a platit jen skutečně tak dlouho jak ho využívám.

Myslím, že mnou určený cíl z úvodu jsem splnil a že jsem poskytl komplexní informace vztahující se k tématu celní politika.

POUŽITÁ LITERATURA

1. GALOČÍK, S., REINOHA, M., ŘEHÁKOVÁ, J., ŠULC, I. *Mezinárodní obchod 2006-2007*. Praha : ASPI, a.s., 2006, ISBN 80-7357-177-3
2. SVOBODA, P. *Úvod do evropského práva*. 2. podstatně přepracované vydání. Praha : Nakladatelství C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-621-3
3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (Modernizovaný celní kodex)
4. Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství
5. *Celní správa České republiky* [online]. Dostupné z WWW: <http://www.cs.mfcr.cz>
6. *BusinessInfo.cz : Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz>
7. *Přístup k právu Evropské unie* [online]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu>>